

October'Oktoere – Mist/Brouillard DITO'DITO/THÉÂTRE DE LA BALSAMINE/BEURSSCHOUWBURG foto Indra Struyven

POL HOSTE Waar situeert zich in dit geval *Da sitzt etwas auf dem Papier?* Binnen het vrouwelijke dat aandacht vraagt voor het element 'spel'? Binnen de uitnodiging om in een andere wereld te stappen, in die van het sprookje, in die van de poëzie, in een ideeënwereld die we alleen als een projectie van onszelf kunnen waarnemen?

Wat je zegt over het feit dat hun werk het nodig maakt of in ieder geval meer dan een uitnodiging inhoudt om die vragen te stellen, doet de vraag rijzen of dat niet juist een grotere afstand creëert met het publiek, terwijl Dito'Dito naar mijn gevoel precies het omgekeerde beoogt.

MARIE BAUDET Misschien is dit wel de paradox waarin een theatergezelschap terecht komt dat werk maakt over de stad, het sociale, de openheid, maar dat zich met dit onderwerp op een artistiek vlak beweegt en dus hoe dan ook een afstand creëert tegenover diegenen in wie het geïnteresseerd is en tot wie het zich richt.

POL HOSTE Men creëert een intimiteit die een kader vormt waarbinnen men tijdens de voorstelling de communicatie organiseert, maar men kan die situatie onmogelijk letterlijk opvatten zonder dat men ze vernietigt. Het is iets als schoonheid.

Hoe dan ook stelt *October'Oktoere* de vraag naar de mogelijkheden waarover het theater beschikt om zich te positioneren ten opzichte van de samenleving en de machtsverhoudingen tussen de politieke en de culturele wereld. Hoe gaat men om met zijn eigen contradicties als men wordt geconfronteerd met een andere cultuur die men meestal alleen maar heeft leren kennen via postkoloniale clichés, gecommmercialiseerd exotisme of dagboeken van ontdekkingsreizigers?

Ik heb het daar met Willy Thomas over gehad. Ik denk dat ik met hem de zorg deel om *in* ons werk de vragen te integreren die ons bezighouden *over* ons werk. Vanuit technisch oogpunt is dat het 'in' en het 'out' waar ik het daarnet over had.

Dat discours is des te belangrijker omdat de praktijk van de 'democratie' meer en meer gerecupereerd wordt door een populistische

ideologie die het debat reduceert tot een scheldpartij en in de media de hulp inroept tegen de 'culturele elite', het 'intellectualisme', en schrijvers die zich 'kunstenaar' durven te noemen.

De manier waarop Willy Thomas en Guy Dermul *S.T.O.E.M.P.* hebben gerealiseerd vind ik daarom belangrijk. Wie zich met zijn literair, dramatisch of artistiek werk binnen het sociale wil positioneren merkt vaak maar al te gauw hoeveel er blijkbaar op het spel staat. In Gent heeft het kunstencentrum Vooruit *S.T.O.E.M.P.* niet geprogrammeerd. Te Antwerpen heeft het Zuiderpershuis Wereldculturencentrum niet geantwoord op mijn vraag hoe ze dachten over mijn sociaal engagement om als Vlaamse schrijver in het Frans voor Marokkaanse jongeren te schrijven. In Luik of Charleroi vond ik daar evenmin belangstelling voor. Op een brief aan Anissa Temsamani met de vraag of het niet goed zou zijn dat Marokkaanse jongeren uit verschillende Belgische steden elkaar rond een theaterproductie zouden kunnen ontmoeten, kwam geen antwoord. Stefaan De Ruyck die ik hierover aanschreef naar aanleiding van een work-